

Afspraken rond God (1): De litanie van God

In de Lier maken wij bij het begin van een werkjaar afspraken over de betekenis van het woord God, die wij aanroepen, bedanken, loven, vervloeken. Over wie hebben we het?

Deze vraag blijkt noodzakelijk omdat twee maanden ervaringen, zeker de afgelopen maanden, ons godsbeeld grondig kunnen wijzigen.

Twee dingen zijn niet uit het nieuws geweest: het weerbericht en de volksverhuizing. Ik vermeld ze samen om de waarschuwing van Jezus te actualiseren. Hij zegt: "Jullie zijn meesters in het voorspellen van het weer, komt er storm of bliksem?- maar de tekenen van de tijd blijven voor jullie verborgen."

Heeft God iets met de vluchtelingenstroom te maken?

Jezus vertelt daarover een parabel, opgetekend door Lucas.

Wil eerst je laatste bezoek aan de huisarts in de geest oproepen want de compositie van de parabel is zo ingedeeld: eerst de klacht, dan de diagnose en tenslotte de remedie.

Lukas 16, 19-31:

*Er is een zeker rijk mens
En hij is gekleed met purper
En fijn lijnwaad
Levende alle dag vrolijk en prachtig.*

Dit is een manier om onze consumptiemaatschappij te kenmerken. Purper is een importproduct zoals koffie, exotische vruchten in onze dagen, die betaalbaar zijn door het vervoer met kerosine. Zonder belasting. Alle dagen feest vieren is in een cyclische tijdsopvatting terecht komen, een kringloop waar de verwachting, het oneindig verlangen, verzuipt. Die rijken hebben geen naam in de bijbel, wat een zeer slecht teken is. Denk aan de lossers in het verhaal van Ruth, die geen naam krijgt. Mag ik hopen dat alle leerkrachten in ons midden hun leerlingen ten laatste volgende week met hun voornaam zullen kennen.

Wij spelen dus een vooraanstaande rol in de parabel.

*En een zeker arme
Met name Lazarus (mag God je bijstaan)
Ligt voor de poort van zijn huis
Overdekt met zweren.
En hij begeert verzadigd te worden
Van de kruimels van de tafel van de rijke:
Maar alleen de honden komen
En likken zijn zweren;*

Lazarus, de vluchteling draagt zijn naam bij God, maar is voorlopig staatsloos, landloos. Ergens op weg van Syrie, Afghanistan, Somalie, naar Europa. Zij liggen letterlijk aan onze deur, in Sijsele, straks enkele honderden meter verder aan de Potterierei, in een oud gebouw van het seminarie.

Wat treft onze verbeelding sterker: een foto van een kindje op het strand of een korte beschrijving zoals hier?

Voor zover de klacht bij de huisarts. Wat denkt ge, dokter?

Een spoedgeval, onmiddellijk naar de urgentie van de kliniek. De samenleving met zulke verschillen is doodziek, dringend.

"je zult maandag moeten terugkeren naar de dienst vreemdelingen zaken".

Onmogelijk, want de toestand is onhoudbaar.

Politiekers lezen de parabel anders dan wij. Die wegen eerst de reacties van de bevolking om beslissingen te nemen. Welke beslissing kan het kiesgedrag ten gunste zijn ? Treffend voorbeeld :de ommezwaai van de Britse Cameron.

De diagnose van de bijbel is anders: er is geen uitstel mogelijk. Waarop wachten jullie om de arme bij te staan? Die hoogstdringendheid wordt verteld als een sterfgeval. Beide gaan dood : de arme en de rijke. Zo'n samenleving is ten dode gedoemd betekent dat.

We mogen gelukkig zijn dat van vele kanten reeds initiatieven genomen zijn en de gastvrijheid op gang komt. Ook met De Lier zullen we kleur moeten bekennen want onze God,- en hier komt de afspraak- is een betrokken God, een zwangere God van alle mensen met een voorkeur voor de kleinsten. Zo verschijnt Hij/zij in de bijbel als een schoot van ontferming. Opnieuw een beeld: een commentaar op het brandend braambos over de roeping van Mozes, zegt dat Mozes het gelaat van God niet mocht aanschouwen omdat dit gelaat zo geschonden was van het zien en horen van de ellende op de wereld.

Naastepad eindigt zijn commentaar op die parabel met een uitdaging. Hij hoopt dat de vluchtelingen ons rijken zullen bekeren. Want niet de armen hebben bekering nodig maar wij ,rijken. En we zien het gebeuren. Mensen die inzamelen voor Calais, mensen die voedsel voorzien, mensen die vluchtelingen opnemen in hun huis. Ze waren met meer dan vierhonderd op de screening van het rode kruis voor de vluchtelingen uit Sijsele.

Onze afspraak over een betrokken god, een zwangere God wordt alvast bevestigd door het liedrepertorium van Oosterhuis.

“Roekeloos denk ik jou
Haveloos roept mijn verstand jou
Oorsprong van mijn geweten,
Ondoordringbare nacht
Niet hier, woest en leeg ben je. “

Patrick Perquy
De Lier, 6 september 2015